

Sy en slöjdpåse

med fokus på funktion, färg och form

produktdesign i syslöjden

MONA PEDERSSON

Slöjd

centralt innehåll år 4-6

Slöjdens material, verktyg och hantverkstekniker

- Metall, textil, trä och andra material. Materialens egenskaper, användningsområden och kombinationsmöjligheter med varandra.
- Verktyg, redskap och maskiner, hur de benämns och hur de används på ett säkert och ändamålsenligt sätt.
- Enkla former av hantverkstekniker och begrepp som används i samband med dessa.
- Skisser, mönster och arbetsbeskrivningar, hur de kan förstås och följas.

Slöjdens arbetsprocesser

- Slöjdarbetets olika delar: idéutveckling, överväganden, framställning och reflektion över arbetsprocessen. Hur delarna i arbetsprocessen samverkar till en helhet.
- Undersökande av olika materials egenskaper och användbarhet i det egna slöjdarbetet.

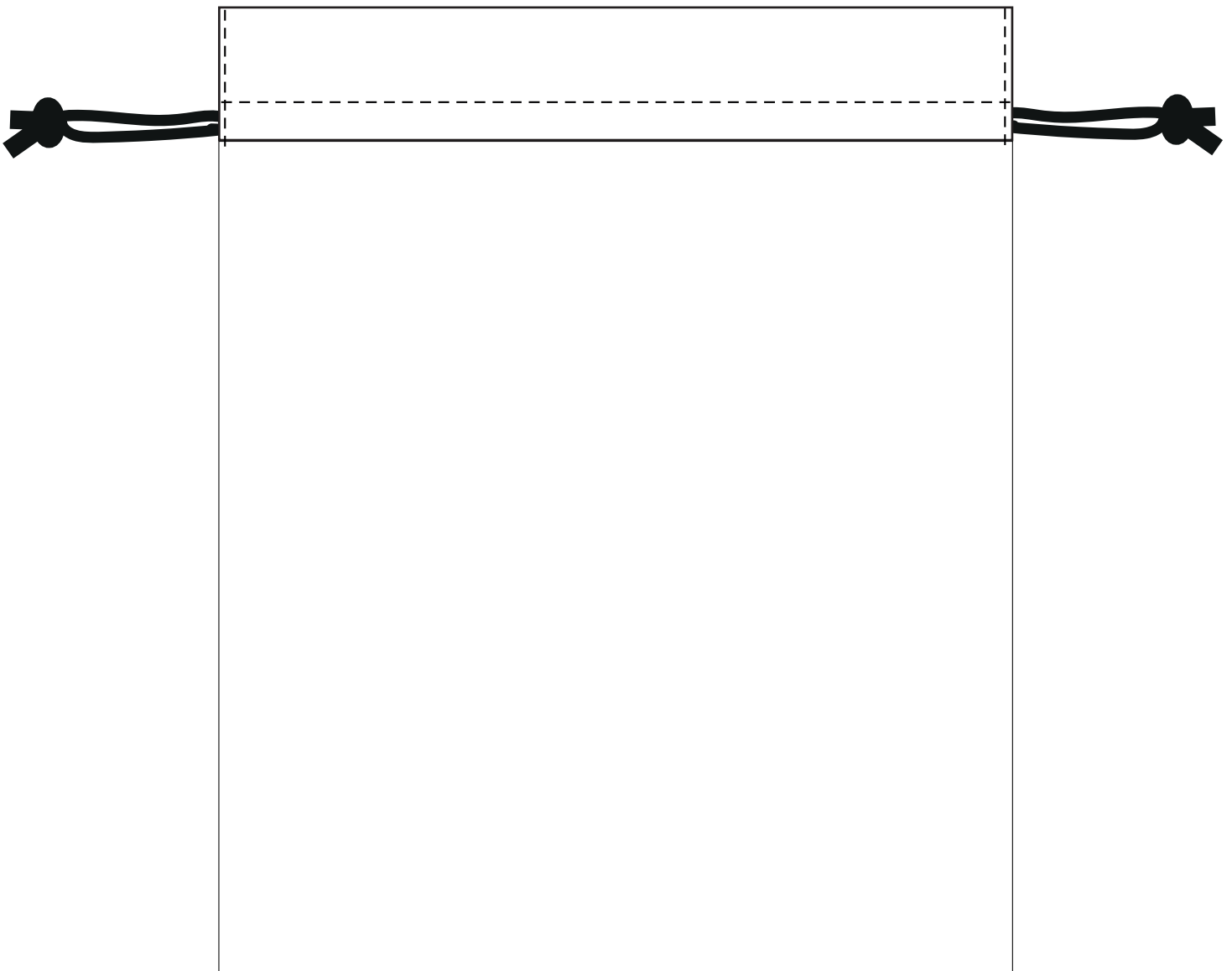
Slöjdens uttryck och betydelse för hållbar utveckling

- Hantverk och slöjdtraditioner från olika kulturer som inspirationskällor för det egna skapandet.
- Hur färg, form och material bidrar till olika uttryck hos slöjdföremål.
- Slöjdmaterials ursprung, framställning och miljöpåverkan, till exempel tenn, bomullstyg, teak och läder.
- Resurshushållning genom återbruk av material.

Gäller från den 1 juli 2022

Gör en idéskiss

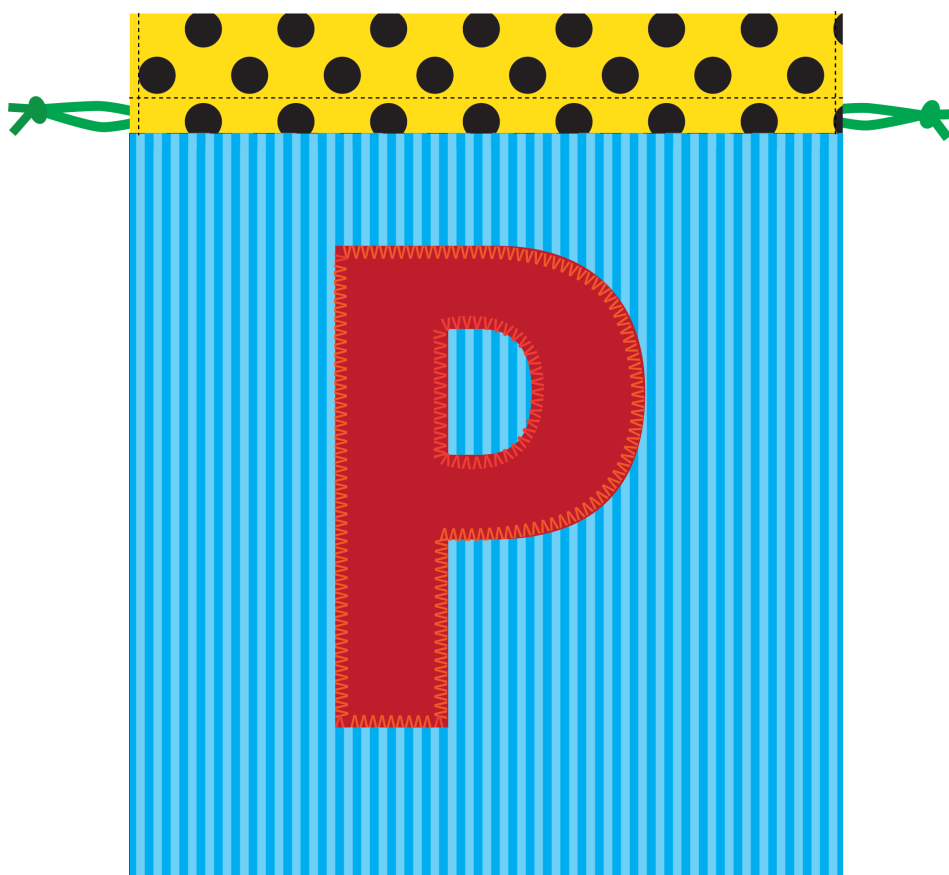
rita och färglägg

Välj ut tyger till din påse. Rita sen en bokstav som har en geometrisk eller organisk form.

Maskinsömnad

sy säkert med körkort

DIN FÖRVARING I SLÖJDSALEN

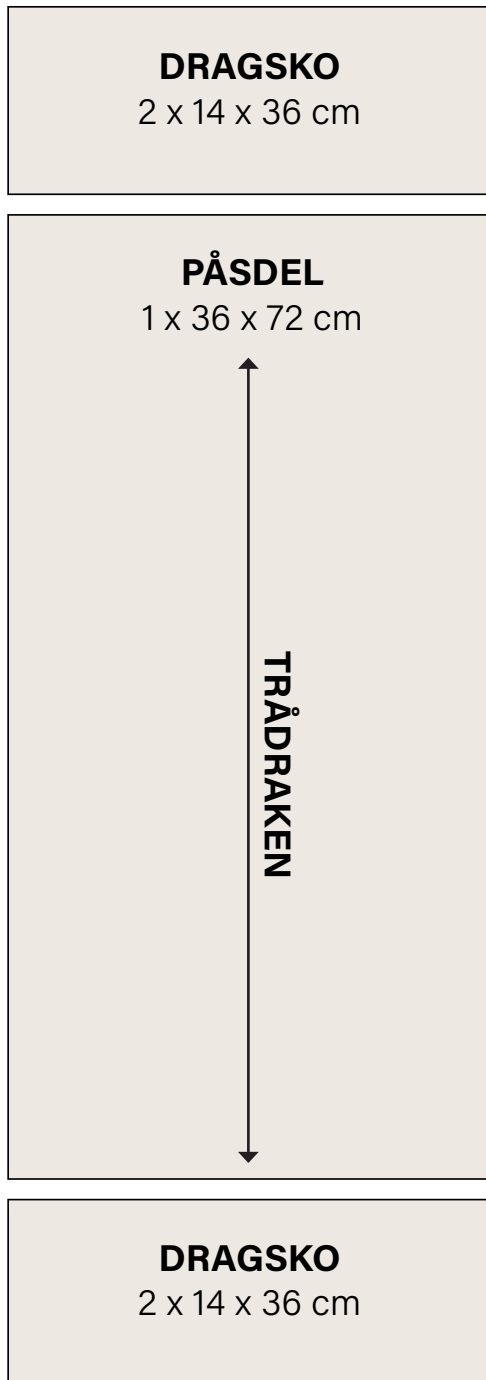
För att sy en slöjdpåse behöver du ta körkort för symaskin.

Genom att sy en slöjdpåse med en applikation skapar du en funktionell produkt. I slöjdpåsen ska du förvara dina pågående projekt tillsammans med din loggbok.

När du skapar en slöjdpåse med en applikation och dragsko kommer du att arbeta med hela arbetsprocessen. Från idé till en färdig produkt. Uppgiften motsvarar slöjdämnets styrdokument och ligger till grund för att du ska kunna göra egna slöjdval i årskurs 4-6.

Påsens tre delar

välj bland tyger

BOMULL

Bomull består av cellulosa och luktar bränt papper vid ett brinntest. Bomull kommer från bomullsbusken. Det går åt mycket vatten för att odla bomull, därför är det inte ett material som kan lösa frågor om hållbar utveckling.

Det vi kan göra är att vara rädda om våra kläder av bomull, vårda dem och lämna in för återanvändning och återvinning.

Vävda tyger

Tråddriktning (markeras på mallen)

Varp - längsgående trådar

Inslag - tvärgående trådar från sida till sida

Riva eller klippa?

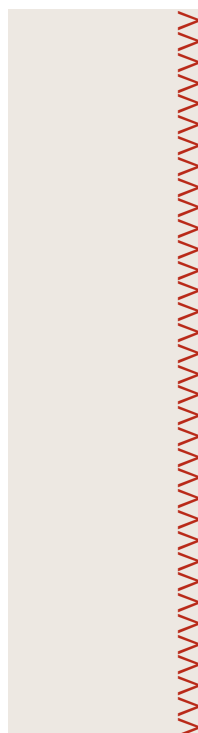
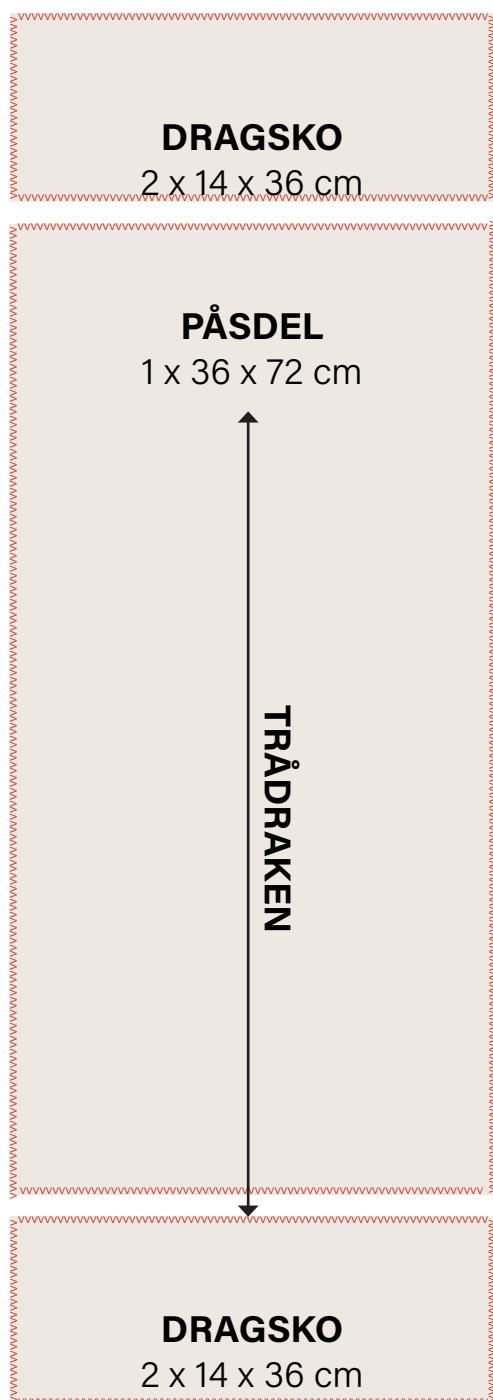
Om man river till slöjdpåsens delar så blir de trådraka. Men de kan behövas dras till i sidorna för att inte vara skeva.

Om man istället klipper ut delarna så ser det bra ut men de kan bli sneda efter en tids användning och tvätt.

Enkla tyger till en slöjdpåse som dukväv, alltyg, enfärgade och mönstrade tyger kan rivas och sträckas ut för att behålla sin form efter tvätt.

Sick-Sacka

traskanterna runt alla sidor

Inställningar på symaskinen

Välj färg på sytråden.

Ställ in maskinen för sick-sack

Stygnlängd 2,5

Stygnbredd 2,5

Sicka-sacka alla traskanter på alla sidor.

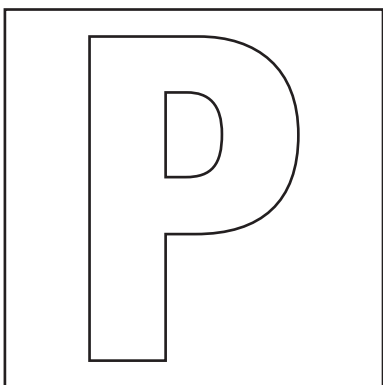
Sy sakta och styr symaskinen

1. Följ markeringen på symaskinen för 1 cm.
2. Placera händerna rätt.
3. Låt maskinen mata fram tyget.
4. Sick-sacksömmen ska sys längst ut på tygets kant.
5. Låt maskinen mata fram tyget.

Applikation

rita bokstaven i skala 1:1

20 x 20 cm

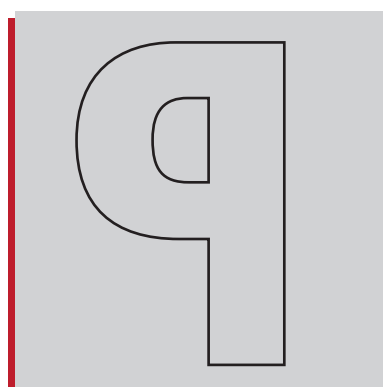
1. Skapa en mall till applikationen genom att rita bokstavens konturer och klipp ut den.

2. Klipp ut tyg och vliesofix, 20 x 20 cm.

3. Ställ in strykjärnet på bomull och stryk fast vliesofixet på tygets avigsida.

4. Rita av mallen/bokstaven spegelvänd på sidan med vliesofix.

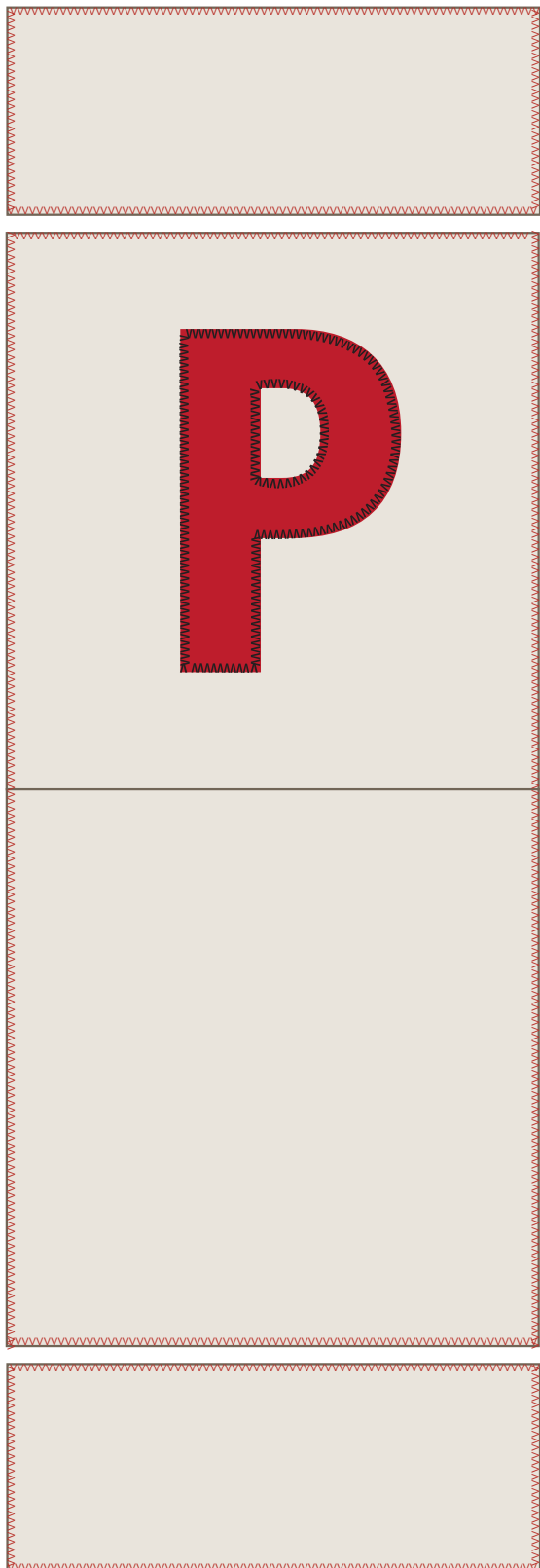
5. Klipp ut din bokstav med en tygsax. Ta bort pappret och placera den på påsen.

6. Spara resttyger i lapplådan. De kan användas igen.

Placera din app

och sy fast den med tät sick-sack

Placera applikationen

1. Ta bort pappret från vliesofixet.
2. Vik ihop påsdelen och placera din app i mitten, till höger eller till vänster.
3. Stryk fast appen med ett strykjärn inställt på bomull.
4. Sy fast din app, ställ in maskinen för en tät sick-sack:

Stygnlängd 1,5
Stygnbredd 2,5

Om din bokstav har organiska former ska du sy extra sakta.

Sy en dragsko

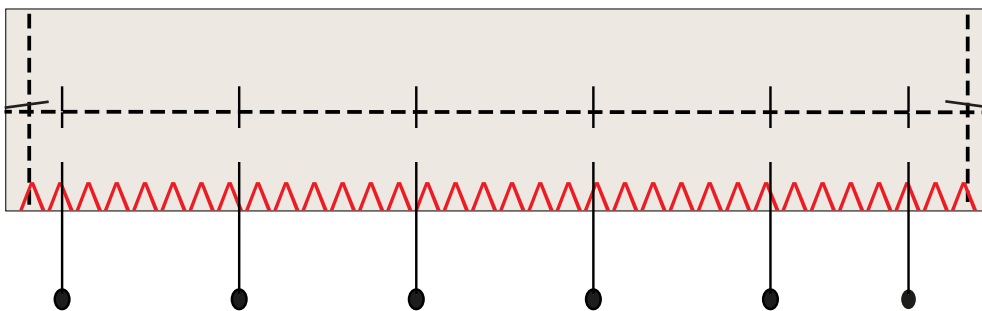
för att öppna & stänga påsen

TVÅ DELAR

Vik in 1 centimeter på varje kortsida. Sy ner vikningarna med raksöm.

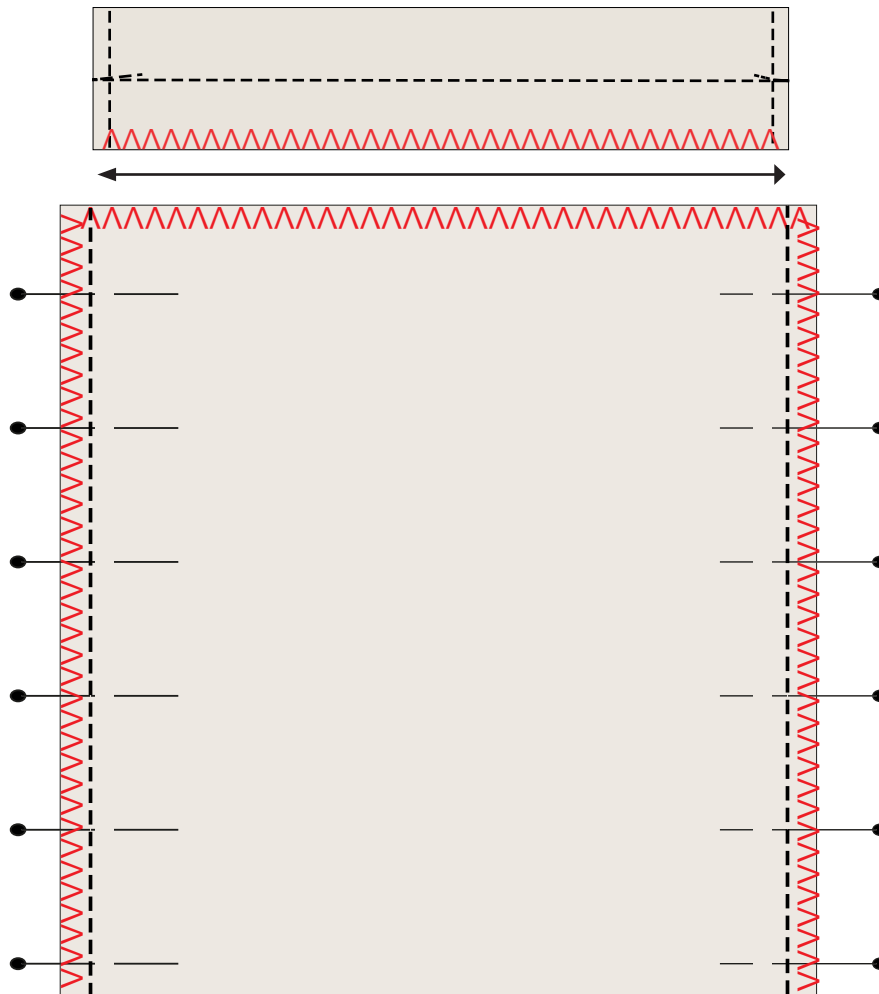
Stygnlängd 2,5

VIK IHOP

1. Vik delarna dubbelt med rätsidan utåt.
2. Tvärnåla och markera med en krita var mitsömmen ska sys.
3. Sy en raksöm i dragskons mitt.
4. Fäst trådarna genom att backa 1 cm och sy fram till kanten.

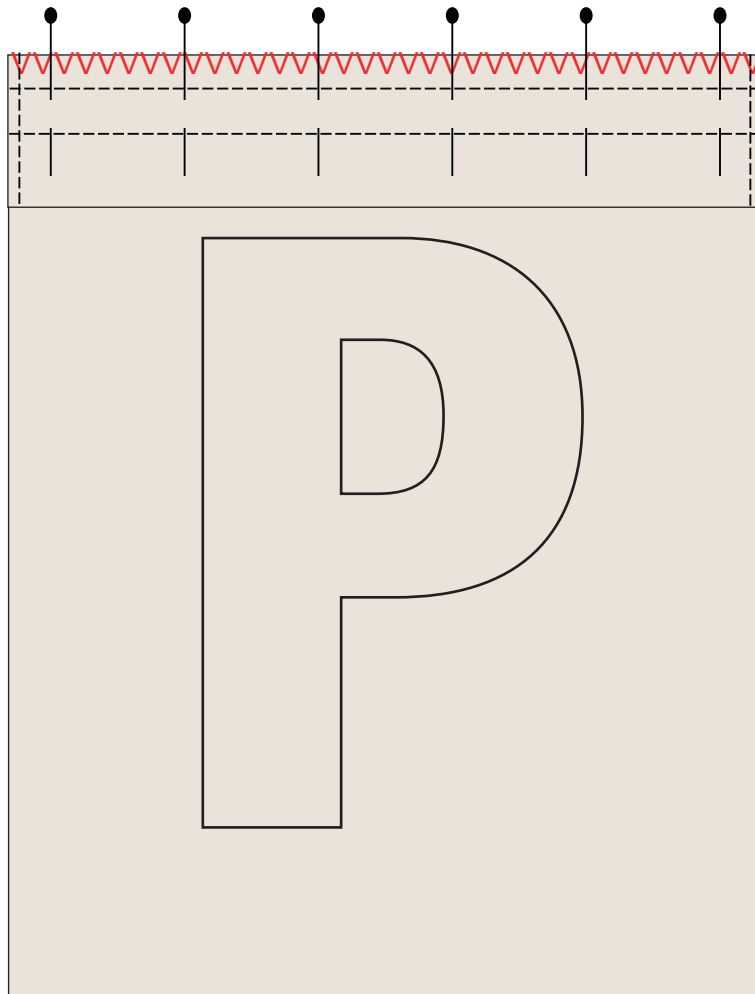
Tvärnåla och sy ihop påsdelens sidsömmar

1. Vik påsdelen dubbel med rätsidan och applikationen inåt.
2. Kolla så dragskons bredd!
3. Tvärnåla sen och sy ihop påsdelen med raksöm och med 1 centimeters sömsmån.
Stygnlängd 2,5

Nåla fast

dragskon och sy runt öppningen

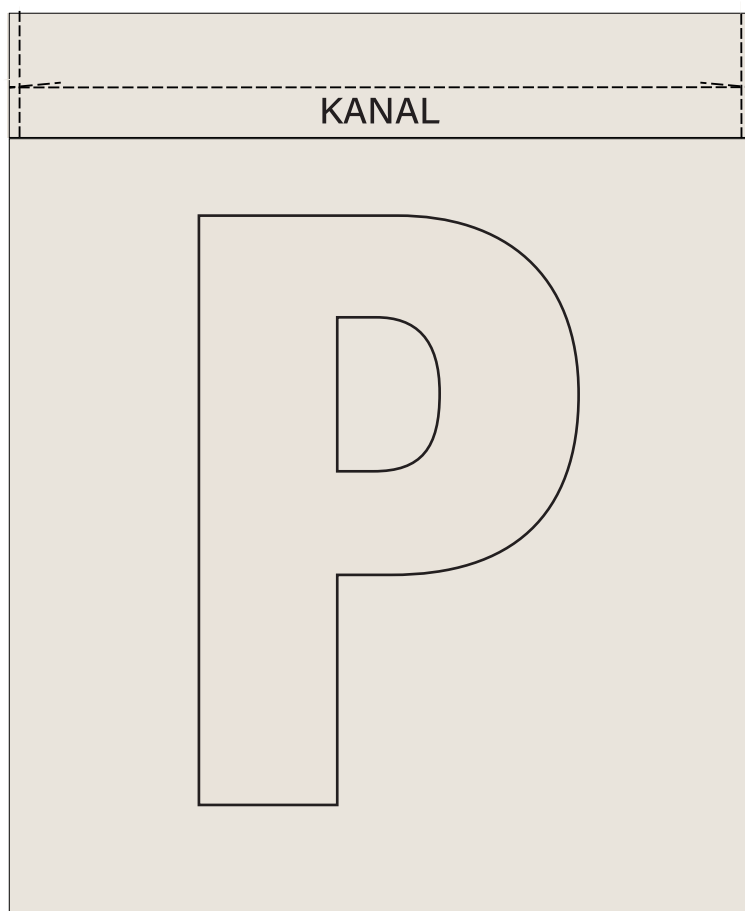

1. Vänd slöjdpåsen till rätsidan.
2. Tvärnåla fast dragskon på slöjdpåsens framsida och baksida.
3. Placera slöjdpåsen i symaskinen så att du kan sy fram- och baksidan med en söm.
3. Sy med raksöm och och 1 centimeters sömsmån. Fäst genom att sy ca 2 cm omlott.

Stygnlängd 2,5

Vik upp dragskon

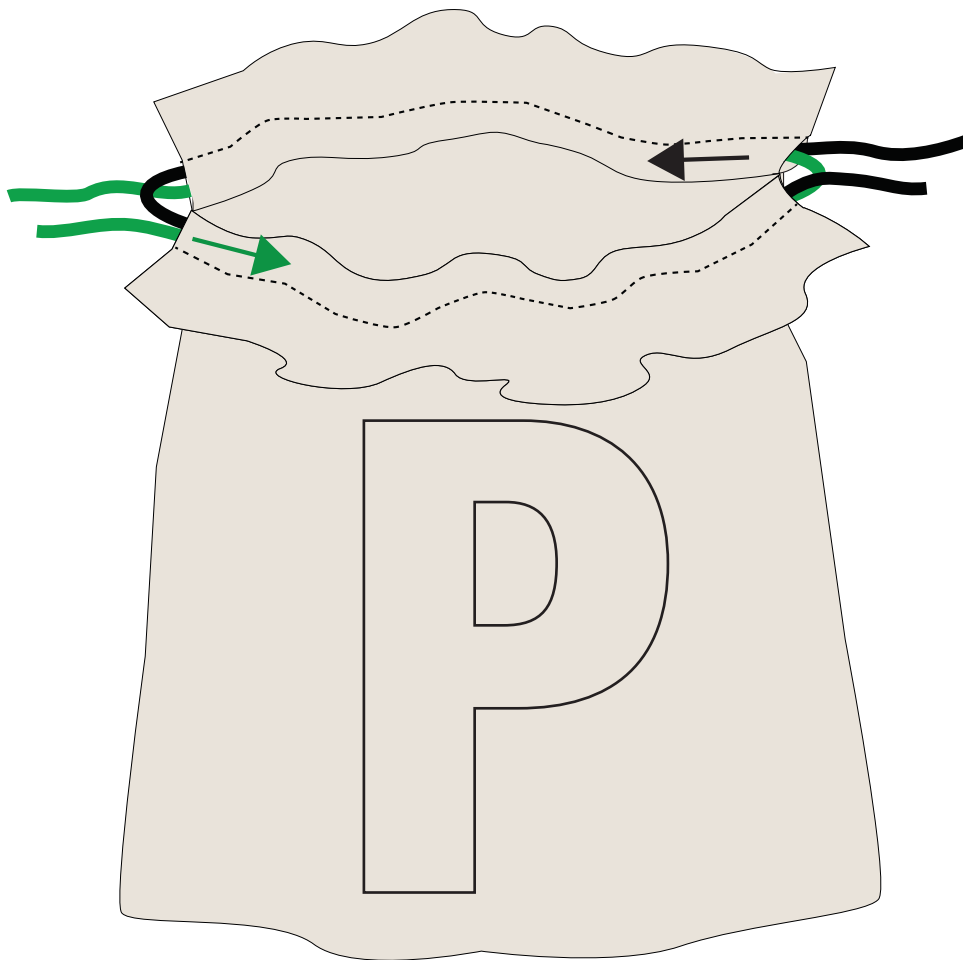
och välj färg på banden

1. I kanalen ska du trä två band.
2. Mät med måttbandet och klipp ut två band, de ska vara 70 cm långa
3. Använd en säkerhetsnål när du trär banden genom kanalen.

Trä två band

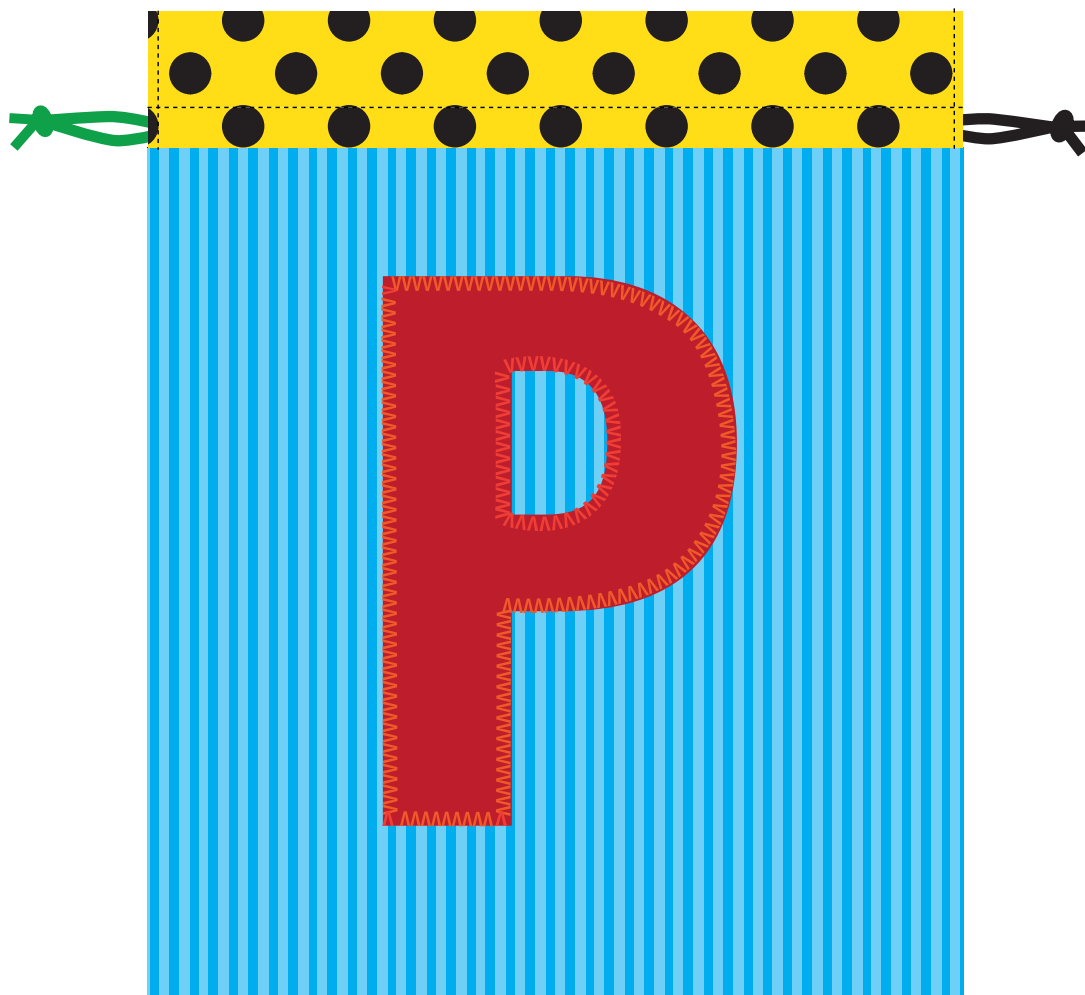
i kanalen, ett från varje sida

1. Sätt fast säkerhetsnålen i ena ändan av bandet och trä det genom kanalen från höger runt hela dragskon.
2. Trä en annat band tvärtom, från vänster.
3. Knyt ihop banden.
- 4 Testa att öppna och stänga slöjdpåsen.

Klart

fixa till din slöjdpåse

1. Fixa till slöjdpåsens finish genom att klippa bort trådändar.
2. Om den är skrynklig kan du pressa den med strykjärnet inställt på bomull.
3. Läs igenom din loggbok och skriv sen en reflektion om hela arbetsprocessen.
4. Läs också igenom mitt exempel på hur en avslutande reflektion kan skrivas.

Reflektera

och skriv i loggboken

Skriv i loggboken vid varje lektions slut. Använd slöjdorden!

1. Jag har gjort det här...
2. Det var...
3. Nästa lektion ska jag göra det här...

När du är klar med slöjdpåsen (exempel)

1. Jag har sytt en slöjdpåse och så här gjorde jag den.
2. Först skissade jag på mitt P och färgsatte sen min idéskiss. Sen valde jag ut bomullstyger med färger och mönster som jag tycker om. Ett tyg i mörkt blått mönster med vita stjärnor till påsdelen, ett enfärgat tyg i rött till dragskon och ett gult till min applikation.
3. Jag har sytt slöjdpåsen på symaskin med sömmarna sick-sack och raksöm. Innan jag sydde ihop den så sydde jag fast min applikation med en tät sick-sack. Det var lite svårt att sy fint runt hela bokstaven.
4. Jag tycker att det var enkelt att använda symaskinen och att ställa in olika sömmar. Det var svårare att trä maskinen rätt, jag glömde ofta bort hur undertråden skulle träs.
5. Min slöjdpåse blev färgglad med både ränder och prickar och med ett stort rött P. Den blev så fin och det beror nog på att jag jobbat bra på slöjdlektionerna.

SLÖJDORD

Skisser & mall (1. **Idéutveckling**)

Idé - Skiss - A4-Papper - Bokstav - Skalenlig - Mall - Färgnamn - Formspråk - Organiska - Geometriska - Storlek - Blyertspenna - Färgpennor -

Val av tyger, färger och mönster (2. **Överväganden**)

Bomullstyg - Måttband - Tygmönster - Färger - Färgkombinationer - Applikation - Vliesofix - Band - Applikation - Vliesofix - Rätsida - Avigsida - Klisterskikt - Spegelvänd -

Maskinsömnad (3. **Framställning**)

Körkort - Säkerhet - Tvärnåla - Sy ihop - Delar - Traskanter - Sick-Sack - Traskanter - Raksöm - Sömsmån - Kant i kant - Vika ner - Tygkrita - Mäta - Trä - Kanal - Säkerhetsnål - Symaskinsnål - Undertråd - Övertråd

